

Дослідження впливу слабого
електричного поля як
екологічного фактору
середовища на показники
проростання насіння та
розвиток проростків

РОБОТУ ВИКОНАЛА ТРУМАН
АНГЕЛІНА МИХАЙЛІВНА —
УЧЕНИЦЯ 9А КЛАСУ ЛІЦЕЮ №196
М. КИЄВА, СВЯТОШИНСЬКОГО
РАЙОНУ.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК РОБОТИ:
КОРАНЬ ОЛЕНА МИКОЛАЇВНА —
ВЧИТЕЛЬ БІОЛОГІЇ ЛІЦЕЮ №196,
СПЕЦІАЛІСТ ДРУГОЇ КАТЕГОРІЇ.

2026 year

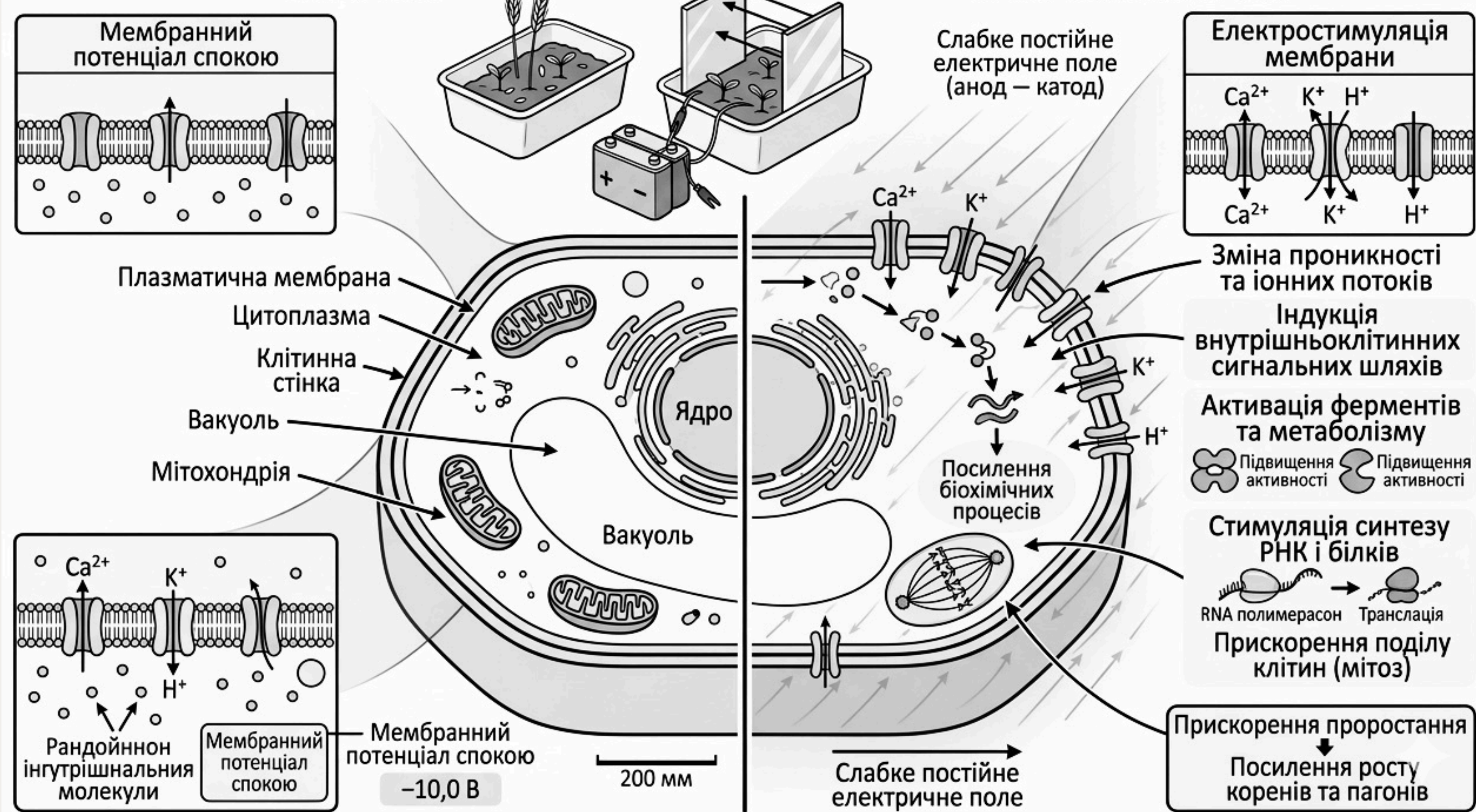
Мета дослідження: Встановити характер і ступінь впливу слабкого постійного електричного поля (створеного за допомогою чотирьох батарейок 4,5 В G3R12 Greenergy Heavy Duty) на показники проростання насіння пшениці та морфофізіологічні параметри розвитку проростків протягом 14 днів.

Завдання роботи:

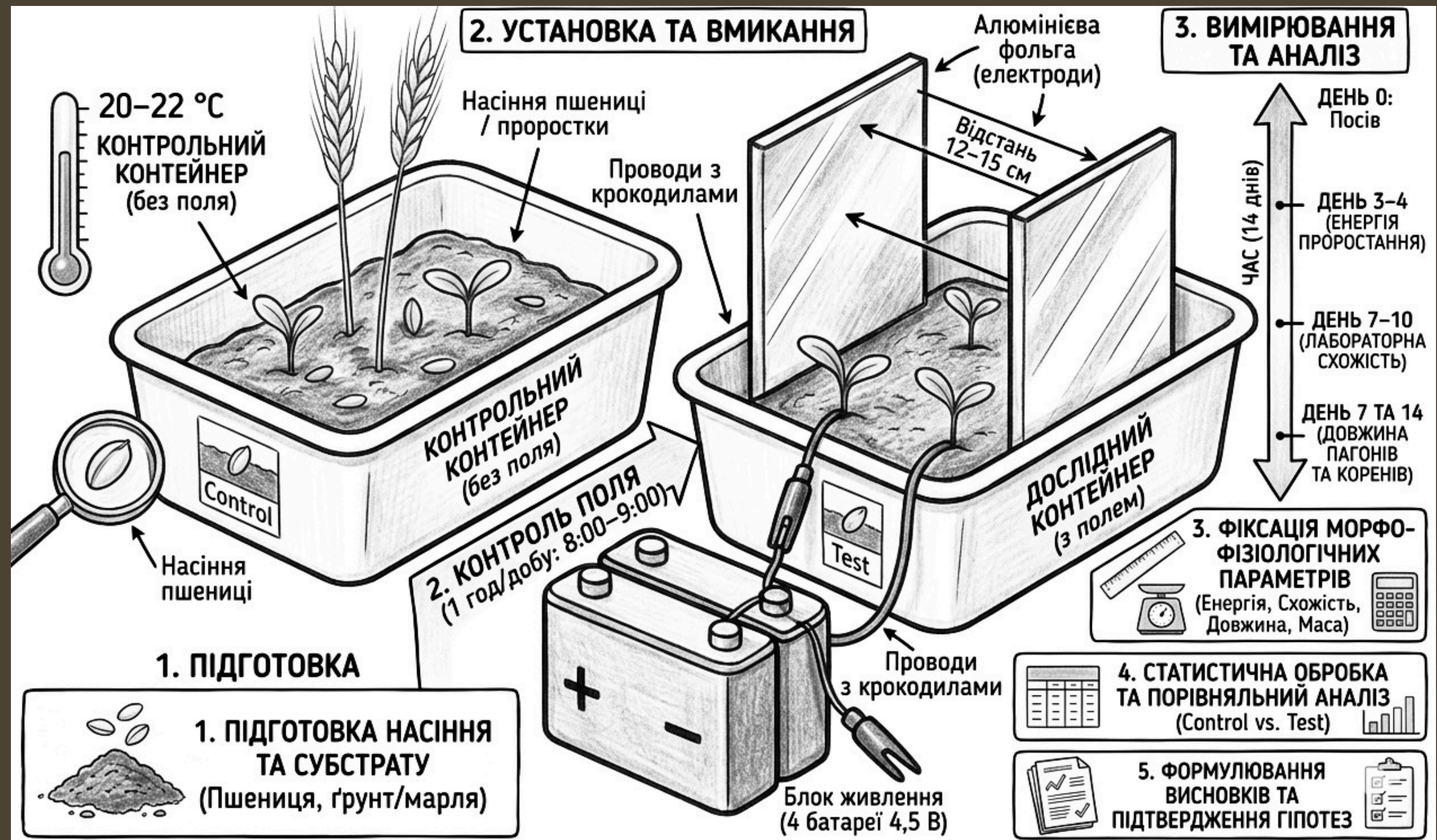
1. Проаналізувати літературні дані щодо впливу слабких електричних полів на фізіологічні процеси проростання насіння зернових культур, зокрема пшениці.
2. Розробити просту лабораторну методику створення слабого постійного електричного поля в умовах домашнього експерименту з використанням доступних матеріалів (алюмінієва фольга, проводи-крокодили, батареї).
3. Провести порівняльний експеримент на двох групах насіння пшениці (проростання насіння без поля та під його дією) протягом 14 днів з фіксацією ключових показників.
4. Виконати статистичну обробку та аналіз отриманих результатів, сформулювати висновки щодо доцільності застосування слабого електричного поля як екологічного фактора стимуляції росту.

01 Схематичне зображення задуманої конструкції

02 Схема механізму дії слабого постійного електричного поля на клітину насіння пшениці

03. Блок-схема (алгоритм) проведення експерименту

Гіпотези для формування
майбутнього висновку:

1. Слабке постійне електричне поле напруженістю приблизно 120–150 В/м, створене за допомогою чотирьох батарейок 4,5 В G3R12 Greenergy Heavy Duty, позитивно впливає на проростання насіння пшениці та розвиток проростків, підвищуючи енергію проростання, лабораторну схожість, довжину коренів і стебел, а також біомасу проростків на 12–35 % порівняно з контрольною групою без електричного поля.

2. Запропонована проста лабораторна установка на основі алюмінієвої фольги та батарейок 4,5 В є доступною, дешевою та екологічно безпечною методикою, яку можна використовувати як альтернативний агротехнічний прийом передпосівної або ранньої стимуляції насіння пшениці.

3. Використання слабкого постійного електричного поля протягом 14 днів у домашньо-лабораторних умовах призведе до статистично значущого прискорення метаболічних процесів на етапі проростання пшениці, що проявиться у вищих показниках росту та розвитку проростків уже на 7-у та 14-у добу експерименту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Довженко О. Г. Електростимуляція проростання насіння зернових культур слабкими електричними полями // *Агроекологія*. – 2025. – № 1. – С. 45–52.
2. Urnukhsaikhan E., Purevdorj B., Gantumur B. et al. Effect of electric field on seed germination and growth of wheat (*Triticum aestivum* L.) // *Journal of Electrostatics*. – 2025. – Vol. 118. – Article 103945.
3. Cecchetti D., Bricchi E., Maffei M. E. et al. Low-frequency electric field effects on wheat seed germination and early growth // *Plants*. – 2022. – Vol. 11. – № 15. – P. 2035.
4. Ma H., Li X., Zhang X. et al. Mechanisms of electric field effects on plant seed germination and growth: A review // *Frontiers in Plant Science*. – 2024. – Vol. 15. – Article 1345128.
5. Pietruszewski S., Kania K. Effect of static and alternating electric fields on seed germination // *International Agrophysics*. – 2010. – Vol. 24. – № 3. – P. 233–238.